

Vojni svet iz- delal načrt za delo.

PREDLOGI BO ODLOČE- VALA VEČINA.

nesadovoljen član
se spoprijateljiti na predsednika
Wilsona.

Washington, D. C. — Ožji voj-
ni svet si je uredil delovni načrt,
ki bo lahko hitro rešil vsa nujna
vprašanja.
Nekateri pravijo, da je ožji voj-
ni svet z enajstimi člani prevelik,
da se boče voditi osredotočena
delanja, ki jih zahteva, da so v ož-
njem vojnem svetu zastopani vsi
departamenti in potrebne komi-
sije.

Če se pojavi vprašanje, ki se ti-
če več kot enega departamenta, te-
lej pride pred ožji vojni svet.
Najprej ga dobi spisanega ravna-
telj Gifford. Njegova naloga je,
da dobe vsi člani vojnega sveta
odgovor na vprašanje, ki ga je treba
rešiti.

Takoj bo imenovan pododsek,
ki bo izbral eksperte iz vseh pri-
padnih departamentov in komisij,
ki bodo stvarno sodili o predme-
tu. Eksperti bodo razpravljali o
vprašanju in ko so napravili za-
ključke, ga predložijo ožjemu voj-
nemu svetu v odobrenje.

Na ta način ne bo obkrožnih de-
jav in ožjem vojnemu svetu, ker bo
lahko neposredno.

Če se kateri član ožjega vojne-
ga sveta ne bo strinjal z zaključ-
ki, mu ostane samo ena pot od-
pisa, da naznani svojo opozicijo
proti zaključku. Apelirala lahko na
predsednika Wilsona.

Nekaterim se zdijo, da je ta do-
bitna točka v načrtu, ker
ni eni člani vojnega sveta, ki se
ne strinjajo s predloženimi zaključ-
ki. Predsednik bo gotovo
privzeto dobro premislil, ki je
napravil proti večini njegovega
sveta.

Pričakujejo tudi, da predsednik
Wilson delavsko komisijo, ki bo
rešila edine delavske vpraša-
nje. Zdaj so v raznih komisijah
delavski odbori, ki se pe-
lojo s delavskimi problemi. Na
konvenciji "Ameriške delav-
ske federacije" se je izrekla
volja, da naj se vprašanja, ki se
tlačijo delavstva, izročijo eni komi-
siji.

Mnogi podjetniki nasprotujejo,
da bi v vojnem času bile priznane
delavske unije, češ, da bi delavci
postali premočni. Uprava in voj-
ne komisije pa zavzemajo naspro-
tno stališče. Predsednik Wilson ni
na konvenciji "Ameriške delav-
ske federacije" povedal, da orga-
nizirano delavstvo ne dobi le pri-
stojne, temveč da dobi od uprave
podporo pri vseh legitimnih
vprašanjih.

DELAVSKA ZAROTA PRED SO- DIBČEM.

San Francisco, Cal. — Jodh
Singh, ki ga nazivljajo glavno
obličje za državnega pravdnika, ni
hotel pri obravnavi proti zarotni-
ku, ki so hoteli vprizoriti revol-
ucijo proti britski vladi v Indiji, od-
govorjati na nekaterih vprašanjih
in stavijena vprašanja. Dejal je,
da je kriv.

Jodh Singhova izjava je med
indijskimi obtoženci izzvala burno
reakcijo in trajalo je nekaj minut,
da so hoteli napraviti mir. Sod-
nik je hotel izvedeti, kaj so Indij-
ci kričali v njih jeziku. "Ti si naš
brat," je odgovoril neki Indijec
angleščini.

Zvezni javni tožitelj John W.
Houston je na to povedal, kaj je
povedal, da izpove priča. Pre-
seda je rekel, da bi Singh izpove-
val, kako je v interesu zarote na-
pravil pot iz Rio Janeira v Ber-
lin. Razodel bi gotove transakcije
med indijskimi indijcem, nje-
gove stike z nemškimi konzuli itd.

Odredba za omeji- tev izvoza izdana.

POTRATNI PREDMETI IZ KLJUČENI OD IZVOZA.

Prepovedani predmeti so naštet
v predsednikovi proklamaciji.

Washington, D. C. — Predsed-
nik Wilson je izdal odredbo, po
kateri bo nemogoče importovati
množico predmetov v Združene dr-
žave, če vlada ne da dovoljenja.

Odredba je bila izdana, da var-
čujejo z ameriškim trgovskimi
ladjani, ki jih potrebujejo v voje-
ne namene in da olajšajo uvoz si-
rovin za izdelovanje municije.

Odredba je velikega pomena tu-
di v gospodarskem ozirju. Vojna
je samaodsebe porinila Ameriko v
osrednje svetovne trgovine. Zdru-
žene države lahko napravijo silen
pritisk na nevtralne države, da ne
zalogajo Nemčije z blagom, ki ga
smatrajo za vojne potrebščine.

Predsednik ima pravico do take
odredbe po zakonu za embar-
go, po katerem vlada pre-
preči uvoz blaga, če predsednik
smatra tako prepoved potrebno v
interesu države. Izjeme veljajo
le za uvoz, ki je licenziran.

Po novi predsednikovi odredbi
je izključeno od uvoza blago, ki
ni absolutno za zdravje in blago-
stan naroda potrebno. Anglija je
znajala uvoz blaga za privatne po-
trebe do šestdeset odstotkov. Mo-
goče je, da se tudi v Ameriki zni-
ža uvoz te vrste blaga do te mere.

Clarence M. Woodley, predse-
dnik American Radiator kompani-
je, organizira oddelek za licen-
iranje uvoza.

V predsednikovi proklamaciji
je naštet blago, ki ne dobi uvo-
zne dovoljenja. Večina je na-
štetega blaga, ki služi za potratno
in ga kupujejo le bogatini.

PROST PO SEDEMNASTIH LETIH.

Walla-Walla, Wash. — Te dni
je zapustil državno ječo Edward
Sutherland in svet mu je bil tako
tvoj, ko je zapustil jetniško zidov-
je, da ga skoraj ni poznal.

Bil je najstarejši jetnik v kaz-
nilični in preživel je v nji sedem-
najst let. Sutherland je bil obso-
jen leta 1900 na dvajset let ječe,
ker je napadel ženo. Obsojen je
bil radi dveh deliktov, ker sta ga
spoznali mlado dekle in stara
žena.

Ko je odhajal v ječo, je bil v
srednji moški dobi, prišel je pa iz
nje človeška podrtina. Kam se-
daj? Kdo naj pove? Človeška
družba se je strahovito mačkava-
la nad njim radi dveh deliktov in
Sutherland lahko gre, kamor ga
je volja. Če zopet izvrši kakšen
delikt, mu zopet preiskrbe zastoj
hrano in stanovanje. Taka sta so-
cijalna vest in modrost v današnji
družbi.

EKSPERT IZJAVLJA, DA MRS. KING NI IZVRŠILA SAMO- MORA.

Concord, N. C. — V obravnavi
proti Gaston B. Meansu, ki je ob-
tožen, da je ustrelil mrs. King, je
bil zaslišan dr. William H. Bur-
meister, profesor na patologič-
nem oddelku na univerzi v Chi-
cagu in mrliško ogledniški zdrav-
nik. Burmeister je izpovedal pod
prisego:

1. Da Kingova ni mogla name-
noma ali po nesreči oddati strela,
ki jo je ubil.

2. Da je krogla, ki je prišla iz
samokresa 25 kalibra z desnim pu-
škinim vijakom, in zanesljivo je,
da je bil Colton, avtomatičen sam-
okres.

3. Deana roka mrs. Kingove je
bila tako razvita, da je prišel do
prepričanja, da je bila desničar-
ica, kar še bolj jasno dokazuje, da
ni povzročila rane, vied katere
je umrla.

DESETLETNI DEČEK UBIL DEVETLETNO DEKLICO.

Port Jervis, N. Y. — Devetlet-
na Lillian Toper je umrla v sled
udarca, ki ga ji je dal desetlet-
ni deček Edward Grunewald. De-
ček se streljal.

Vojni tajnik je za- del mlačneže v komisiji.

MLAČNEŽE V KOMISIJI NA- DOMESTIJO CIVILISTI.

Odredba je neprijetna reč za
mlačneže, toda zdrava in
potrebna.

Washington, D. C. — Vojni taj-
nik Baker je potipal takozvano
"komisijo mlačnežev", ki služi
nekaterim mladim možem za ščit,
da postanejo oficirji v armadnem
oddelku, ki ne odide na bojišče.
Tožbe so postajale vedno bolj gla-
sne, da so mnogi mlačneži dobili
službe v tej komisiji, ker je bil za
njimi politični vpliv.

Vojni tajnik Baker je izdal se-
daj splošne odredbe, ki iztrebijo
te vrste "mlačnjaštvo".

1. Moške, ki so v vojaški staro-
sti ne smejo dobiti komisijonira-
nega mesta v nebojnem oddelku,
če ni natančno dokazano, da so
bolj sposobni opravljati tako slu-
žbo kot civilisti, ki so prekoračili
vojaško starost.

2. Če civilisti lahko izvršujejo
delo v armadi dovolj, tedaj naj
se tako delo ne spremeni in voja-
ško delo na ta način, da postane-
jo ljudje oficirji, ki ga oprav-
ljajo.

Vsaka armada ima veliko dela,
ki je le nedirektno v zvezi z vo-
jno. Oficirji, ki vodijo tako delo,
ne pridejo na bojišče. K takemu
delu štejejo oskrbo armade z živ-
ljenskimi potrebščinami, prevaž-
nje črt, obrambne konstrukcije
itd. Mnogo mladih mož, ki so v
vojaški starosti, so prostovoljno
sprejeli taka dela in postali ofi-
cirji. Valed tega niso podvrženi
vojaški dolžnosti po nabornem za-
konu za splošno vojaško dolžnost.

Odredba vojne tajnika je se-
daj zadela te vrste "mlačneže",
kajti po njegovi odredbi bodo o-
pravljali tako delo civilisti, ki so
prekoračili vojaško starost, če so
zmožni opravljati te vrste delo.
Drugi del njegove odredbe pa
pravi, da je nepotrebno imenovati
ljudi oficirjem, ki v nebojnih ar-
madnih oddelkih opravljajo delo.

POLITIČEN ŠKANDAL V EAST ST. LOUISU.

East St. Louis, Ill. — Dr. L. N.
Bundy, zamorski zobozdravnik in
buržoazni politični vodja, je izja-
vil, da je 1500 zamorskih volilcev
prejelo odnjenega denar.

Okrajni javni tožitelj C. A.
Kareh izjavlja, da obtoži vse, ki
so prejeli denar, če se izkaže, da
je Bundyjeva izjava resnična.

V buržoasnih političnih krogih
govore, da se iz Bundyjeve izpo-
vedi razvija skoraj največji po-
litični škandal, ki jih pozna go-
dovina v Združenih državah.

Po Bundyjevi izjavi je v poli-
tični škandal buržoasnih strank
zapletenih več oseb kot v Indiana-
polisu. Tam je bilo obtoženih le
1,000 oseb, nredtem ko že zdaj ob-
tožajo, da jih v East St. Louisu ob-
tožijo nad 1,200.

MISTERIJOZEN UMOR.

St. Joseph, Mo. — Po šesti uri
zjutraj so našli umorjenega Willi-
am C. Goolda, ki lastuje gorazlo
Worth White.

Bil je dvakrat ustreljen skozi
srce in njegova glava je bila raz-
bita s kladivom, ki je ležalo po-
leg njega.

Goolda so poznali po papirjih, ki
so jih našli v njegovih žepih. Ro-
parski umor je izključen, ker so
pri Gooldu našli zlato uro in \$15
v denarju.

Zapuščen avtomobil so našli bli-
sko cerkve Mount Zion, eno miljo
proč od umorjenega Goolda.

PADLI VOJAKI OSTANEJO V FRANCIJI DO KONCA VOJNE.

Washington, D. C. — Padli a-
meriški vojaki na Francoskem o-
stanejo v Evropi do konca vojne.
Vojni departament je ovojil ta za-
ključek na priporočilo generala
John J. Pershinga, poveljnika ar-
made v Franciji.

Poročilo o depor- taciji rudarjev v rokah Wilsona.

OBDOJA VIGILANTE IN ŠERI- FA V BISBEU.

Dokazuje jim kaznjiva dejanja in
je javna obtožnica.

Washington, D. C. — Komisija,
ki jo je predsednik poslal na za-
pad, da preišče varoke o nepoko-
ju v industriji, je izročila pred-
sedniku Wilsonu poročilo o de-
portaciji 1,186 rudarjev in malih
obrtnikov iz Bisbeeja, Ariz. Pred-
sednik Wilson je obelodanil poro-
čilo.

Poročilo pravi, da je deporta-
cija izvršil šerif okraja Cochise s
približno 2000 oboroženimi ljud-
mi, ki so nastopili kot šerifovi de-
putirji pod avtoriteto šerifa. De-
portacija je bila nepostavna in ni
bila izvršena po državnih in zve-
znih postavah.

Po obširni preiskavi rudarskega
štrajka je komisija pronašla, da
so nameravali deportacijo izvršiti
mnogi meščani v Bisbeeju in urad-
niki Phelps-Dodge in Calumet &
Arizona rudniških interesov, da
spravno so se štrajkarji zadržali
mirno in niso grozili s nemiri.

Poročilo nadaljuje, da so tvo-
rili večino deportiranecev ljudje,
silo stlačenih v tovarne železniške
vozove, ki so živeli po postavah,
med njimi je bilo le par Nemcev
in Avstrijcev.

Poročilo ne omenja, če so bili
med njimi tudi člani in voditelji
I. W. W.

Komisija poroča nadalje, da je
deportacija preprečevala vojaški
nabor po novem vojaškem zakonu
in priporoča, da se zadevo iz-
roči Justičnemu tajniku Grego-
ryju.

Po vojaškem zakonu so vse ose-
be izvršile kaznjivo dejanje, ki so
silo deportirale rudarje in male
obrtnike, ker so ovirale vojaški
nabor. Valed tega zaslužio, da
prejmejo kazen, ki jim gre po po-
stavi.

Komisija je dognala, da so vo-
dje oborožencev, ki so izvršili de-
portacijo, zasedli lokalni urad
Bell Telephone kompanije in so
hotel izvajati cenzuro nad delom
meddržavnih telefonskih in brzo-
javnik naprav, da svet ne izve nič
o nasilni deportaciji. To je zopet
kaznjivo dejanje, in komisija pri-
poroča, da se zadeva izroči med-
državnim trgovski komisiji, da jo
preišče.

Iz podučnih krogov poročajo,
da je predsednik sprejel oba pri-
poročila glede preiskave in ju od-
kazal pristojnim oblastim.

Komisija nadalje priporoča, da
se sprejme zakon, ki jasno določa,
da je deportacija kaznjivo hudo-
delstvo po zveznih zakonih.

Poročilo komisije so podpisali
delavski tajnik Wilson kot načel-
nik komisije, J. L. Spangles, E. R.
Marsh in J. H. Walker in Felix
Frankfurter. Verner Z. Reed,
glas komisije, ni podpisal poroča-
la, ker se je ob času preiskave na-
hajal v San Franciscu.

Poročilo predsednikove komisije
je dokazuje jasno kot beli dan, da
oborožena meščanska drhal pod
vodstvom šerifa ni imela najmanj-
še pravice deportirati rudarjev in
malih obrtnikov iz Bisbeeja in da
je izvršila kaznjiva dejanja. Me-
ščani in uradniki rudniških družb,
ki so vprizorili to gonjo proti mir-
nim ljudem, sodijo na zatožno
klop.

VOJNI TAJNIK PROTI VOJA- ŠKI SLUŽBI NAD 31. LETOM.

Washington, D. C. — Razgovo-
ri med kongresniki o vojaški dol-
žnosti so povzročili, da je tudi voj-
ni tajnik Baker povedal svoje
mnenje o nji.

Dejal je, da nasprotuje poviša-
nju starosti za vojaško službo nad
31. letom, ni pa nasprotuje, če jo
znižajo na 19 let. To je bila sta-
rost, ki jo je prvič priporočil kon-
gresu.

Minimalna starost je sedaj 21
let, ki jo je določil kongres, toda
vojni tajnik ni rekel, da zdaj pri-
poroči kongresu, da jo zniža.

Homatije v revolu- cionarni Rusiji.

NOVA SOCIALISTIČNA VLA- DA, LENIN PADEL?

Na severnem ruškem bojišču je
prenehalo bojevanje.

London, 30. nov. — "Daily
Chronicle" ima poročilo iz Petro-
grada, ki je datirano v sredo, da
je Leninova vlada padla. Organi-
zirala se je nova koalicijska vla-
da združenih socialističnih strank,
pri kateri so zastopani tudi bolše-
viki.

Amsterdam, 30. nov. — Iz Du-
naja poročajo, da je avstro-ogr-
ska vlada uradno odgovorila v Pe-
trograd, da sprejme ponudbo po-
gajanja za premirje in za aplošni
mir.

Petrograd, 30. nov. — Lenin je
naložil komisarju državne banke,
da naj njegovi vladi posodi za
kratko dobo \$12,500,000 iz držav-
ne blagajne. Komisar je prote-
stiral proti tej zahtevi, ali končno
se je moral udati pod pritiskom
in takoj nato je odstopil. Central-
ni odbor delavsko-vojaškega sve-
ta je izpolnil njegovo mesto z
bolševikom.

General Krilenko je javil s fron-
te, da je sporazumno z nemškimi
častniki prenehalo bojevanje na
severnem ruškem bojišču. Krilen-
ko je poslal zastopnike k nemške-
mu poveljniku na fronti, kjer se
bojuje peta ruska armada, ki se
izrekla za premirje. Zastopniki
imajo oblast pogajati se s nem-
škim poveljnikom, katerega je
menda pooblastil kaiser, da sme
sklepati o premirju.

Washington, 30. nov. — Danes
so prišle vesti, da so v Petrogradu
zopet izbruhili civilni boji. Ame-
riški poslanik je zastonj a poroči-
šlom že nekaj dni. Iz teh vesti je
eksploati, da nimajo bolševiki opr-
viti a protirevolto, ali pa so izgre-
di lačnih vojakov. Znano je, da je
v Petrogradu veliko pomanjkanje
živeža, odkar je general Kaledin,
kozaki vodja, pretrgal vso želez-
niško zvezo z južno Rusijo. Tukaj
vlada trdno mnenje, da brez po-
pora kozakov se bolševiki ne mo-
rejo obdržati na krmilu; brez už-
nih pokrajini, kjer so bogate žitni-
ce in obširna premogovna polja,
severna Rusija ne more eksistirati.

KAPITALISTIČNA ZAROTA POGORELA PRED SO- DIBČEM.

San Francisco, Cal. — Porota
je izrekla, da Israel Weinberg, ko-
fer avtomobilista, ni kriv dina-
mičnega napada na demonstracijo
za vojno pripravljanje, pri kate-
rem je deset oseb izgubilo življe-
nje. Porotniki so potrebovali le
dvajset minut, da so se zedinili na
na pravorek.

Weinberg je bil četrti, ki je pri-
šel radi dinamitnega napada na
demonstracijo za vojno priprav-
ljanje pred porotnike. Državni
pravdnik je pred začetkom obrav-
nave in po bombnem napadu ba-
havo izjavil, da bo dokazal, da je
Weinberg šest obtoženih bombov-
cev peljal na mesto, kjer je počila
bomba. Bombo so imeli s sabo v
kavču, ki so ga položili na ce-
stni hodnik. Pri obravnavi so se
te obdolžitve državnega pravdnika
razblinile v prazen nič. Priše
so izpovedale, da je Weinberg ob
času eksplozije vozil z omnibusom
na nasprotni strani mesta.

Radi bombnega napada so bili
že pred porotniki Warren K. Bil-
lings, Thomas J. Mooney in Mrs.
Mooney. K. Billings je bil obso-
jen na doživotno ječo, Mooney na
smrt, mrs. Mooney je bila pa opro-
ščena. Po obravnavi proti Moo-
neyju je prišlo na dan, da je ži-
vinorejec Oxman pisal hotelirju
Rigellu v Illinois, da naj pride v
San Francisco, da zasluži denar.
Mooneyjev advokat je vložil pri-
javo za novo obravnavo.

VRME.

Danes deloma oblačno v Illinoisu;
zapadni vetrovi se spreminjajo
v severozapadne.

Solnčni vzhod ob 6.58 a. m.;
solnčni zahod ob 4.20 p. m.

Z bojišč ni novic o velikih ope- racijah.

AMERIČANI POMAGAJO PRI CAMBRAJU.

Angleško topništvo obstreljava
nemške utrbe s težkimi
topovi.

Ameriška fronta v Franciji, 30.
nov. — Poročevalec je danes pre-
vid dovoljeno javiti, da so vse e-
note ameriške milice zastopane v
Franciji. Milicariji se pridno vsa-
bajo za aktivno službo na fronti.

London, 30. nov. — Arinačni
cenzor je dovolil sporočiti, da so
gotove ameriške enote igrate va-
žno vlogo pri veliki ofenzivi gene-
rala Bynga na fronti pri Cam-
braju. Med drugimi so ameriški in
šerirji veliko pripomogli pri rapid-
nem pokladanju železniških tirov
des okupirano ozemlje do nove
bojne črte. Inženirji so delali tu-
di v ozadju bojišča že nekaj me-
secev.

Na dvanaest milj široki fronti
med Incheyem in Ouar je v og-
nju na stotine angleških topov,
ki bruhajo jeklo na nemške o-
brambne pozicije okrog Cam-
braja. Angliji so spravili na fron-
to veliko število težkih topov, ki
zdaj podirajo poljske utrbe
nemških čet. Včeraj se je ponovi-
lo infanterijsko bojevanje v oko-
lišču Bourlona; Angliji so napa-
dli nemške pozicije in ujeli nekaj
moš. Ujetniki pripovedujejo, da
je posadka v Cambraju v velikih
stiskah za živč in strelivo. Vse
enote, ki vodijo v mesto, so pod
neprestanim angleškim ognjem.
(Dalje na 3. str. 1. kol.)

ZADNJE VESTI.

KATASTROFA V RUDNIKU, 26 MRTVIH.

Christopher, Ill., 30. novembra.
V rudniku Old Ben sta se dogodi-
li dve razstrelbi. V rudniku je o-
stalo osem in dvajset rudarjev, ki
so najbrj postali žrtve eksplozije.

Reklino moštvo ne more v rud-
nik valed strupenih plinov in si-
ne vročine, ki prihaja iz rudni-
ka.

TAJNA POGODBA GLEDE ITALIJE.

London, 30. novembra. — Ru-
ska bolševiška vlada je obelodani-
la tajno pogodbo med Veliko Bri-
tanijo, Francijo, Rusijo in Ital-
jo. Tako poroča petrograjska br-
zojavka s datumom od srede "Dal-
ly Mailin."

Pogodba obsega točka, po kate-
rih je Italija vstopila v vojno.

Po objavi vsehini primaja
Velika Britanija, Francija in Ru-
sija, da Italija anektira Trentin,
južni del Tirolske, Istrijo, Dalma-
cijo, gotove otoke v Grškem arhi-
pelagu in teritorij v Mali Aziji
in Afriki. Poročajo, da se 27.
den pogodbe glasit takole:

"Francija, Velika Britanija in
Rusija podpirajo Italijo same od
sebe, da ne dovoli zastopniškim sv-
stolice podvzeti diplomatskih ko-
rakov za sklepanje mira ali stva-
ri, ki se tičejo sedanje vojne."

AMERIŠKE ČETE V FRANCIJI.

Z ameriško armado v Franciji,
30. novembra. — Dovoljeno je na-
znati, da so dospeli milicariji iz
vseh držav Unije v Francijo.
Zdaj so med četami, ki se vsebuje,
ali se dosepele kameje.

Washington, D. C. — 30. novem-
bra. — Ameriška mavrična divi-
zija je na Francoskem s drugimi
milicarskimi enotami. Te obsega-
čete iz Illinois, večina iz Chica-
ga. Medtem ko vojni departament
ni objavil brzojav z osirom na
prihod enot, je rekel armadni cen

TRIJE RODOVI.

Dogodki iz sedanjih dni. — Spisal Engelbert Gungl.

(Nadaljevanje)

Vrhutega je zdaj začel Zavinskak neusmiljeni iztirjavati dolgo. "Ljudje, ki so s kamenjem navali na moje hišo, ne morejo več imeti usmiljenja pri meni," jim je govoril. Mnoga kravica je šla iz hleva, ker ni bilo novecev za obresti, mnogi sod vina je šel v Zavinskakovo klet, ker ni bilo s čim odšteti dolga. Ljudje so stiskali pesti, ko so bili sami zase. Glasi se niso upali izražati jeze, kaj šele, da bi bili javno dvigali pesti! Odločno jim je povedal Jože Zavinskak, da si poličke zadolženja in pravice takoj pri sodnji, ako ne izpolni kdorkoli nasproti njemu dolžnosti in obveznosti. Ni se torej nikomur kazalo upirati ali očitno kazati nevolje, ker je vsakomur pretilo še večje zlo nego je bilo prostovoljno odplačevanje dolgov.

Vključ trdosti, ki jo je kazal Zavinskak do ljudi, je čutil v srečo prikrito usmiljenje do njih, do zaslepljenec, do ubogih na duhu. Videl je njih uboštvo, njih narozodnost, njih duševno omejenost. Videl je sebe, kako mu je vendar lažje ravnavati dom in kupčijo, ker se je nekaj malega naučil v šoli in po svetu. Ko bi bili ljudje pametni — in tudi nekaj takih je bilo v vasi — bi poiskali svoje otroke v metliško šolo ali pa bi si prizadevali, da si osnujejo šolo doma. Sam je vedel, koliko stane šolanje, ko mora za Frieta pošiljati lepe denarje v Zagreb. A tega ne premore v vasi nihče drugi, čeprav bi si vsak grizljaj pritrgal od ust.

Ob raznih prilikah je omenjal ljudem, ki niso čutili sovražstva do njega, kolika dobrota bi bila za vas šola. Treba je seveda denarja, ki pa bi ne bil zavržen.

A ko se je zaznalo, kaj govori Zavinskak, je završalo med ljudmi, da hoče nekaj, česar ni nikomur treba. Otroka rabi gospodar za delo doma, če bi ga pošiljal v šolo, bi moral najemati delavcev. Bila bi torej šola samo v škodo. In naposled, kdo ve, kakše druge namene ima pri tem Zavinskak! Najbrže bi prevzel delo sam, plačal bi kmet, a on bi spravi dobiček. Zavinskaku je samo do dobička. Ako mu je kaj do domače šole, naj zida sam, saj ima več denarja, kot je vredna vasa vas. In če jo zida sam, je ne bo zidal samo za svoj denar, ampak za denar kmetijskih žuljev, ki mu ga znaajo na kup.

Potožil se je ženi o trmoglavosti sosedov. "Ne ukvarjaj se s takimi mislimi! Taki ljudje niso vredni ničesar! Še ubili bi te za plačilo!" mu je govorila Lenka.

"Sicer je zdaj tvoja naloga," je nadaljevala, "da se resimo iz tega kraja. Toliko je zdaj še denarja, da se lahko preselimo drugam. Tukaj mi ni več obstanka."

Ko je Lenka po nagli smrti hčerini nekoliko okrevala in je prebila prve srčne bolečine, jo je poslal Jože k sinu v Zagreb, da se v družbi tamkajšnjih veselih ljudi razmisli in potolaži. Lenka se je vrnila domov, toda bilo je zopet tako kakor tedaj, ko je prikratk prišla v Zavinkovec. Razjedala jo je notranja bol, da je bledela in da ji ni bilo nikoli vsega trenutka.

Ilija Prelišč se je vrnil iz zapora. Minila ga je ošabnost, spoznal je, da ne sme imeti denarja samo za popivanje in zavajanje ljudi, nego da ga mora obračati drugače in pametneje. Kupil si je majhno zemljišče, si sezidal hišo in začel trgovino. Poznal je kraje, koder je kupčeval Zavinskak, zato je hodil ob semanjih dneh s svojim blagom tja in napravil kupčijo. Posrečilo se mu je, da je tu in tam odjedel Zavinskaku odjemalca. Tako se je maščeval nad njim, ki ga je spravi v zapor. Zavinskakove hiše se je ogibal. Ako je šel mimo nje, mu je zavrela kri. Bal se je, da bi ga zopet ne premagala strast in bi ne zagnal kamena v okno ali celo Zavinskaku v glavo.

Vzile vsemu prizadevanju, da bi začel redno življenje, ga je mnogokrat premagalo staro poželenje po razbrzdanem popivanju. Kadar je napravil kje dobro kupčijo, se ni vrnil z dobičkom domov, temveč je popival in razsajal po gostilnicah toliko časa, da je bil glede denarja tam, kjer je bil prej. Veseljačenje se mu je zajedlo v kri, poleg tega pa je še vedno navdajala misel na Ameriko, kamor zopet lahko odpotuje, ako se mu ne bo več hotelo delati v domovini.

Trgovanje je prineslo Ilijo Prelišča tudi v Kranj. Vedel je, kako se pravi hiši, kjer je doma Lenka, Zavinskakova žena. In tako se je seznanil s Francetom Ribičem, ki je gospodaril na domu. Ko sta bila še prijatelja, je pravil Zavinskak Iliji, iz kake lepe, gosposke hiše je Lenka doma. Ako je prišel Ilija k Ribiču, ni videl nobene lepote in uobene gospostva. Vse je bilo umazano in zanemarjeno.

France Ribič se je bil oženil kmalu po očetovi smrti. Zvedeli so to Zavinskakovi od drugih ljudi. Od Franceta samega niso zvedeli ničesar več, ker ni hotel nič več slišati in vedeti o sestri in njenem možu.

"To so samogoltni ljudje!" je trdil France Prelišč, ko sta se menila o Zavinkovcih.

Ženo je privedel France domov onedekod iz nemških krajev, koder je hodil pred povratkom v domovino. Seznanil se je z njo v tistih letih, ko ga je poslal oče v uk po svetu. Francetova žena pa je bila jena in povrna. Skrbela je le za lepe obleke, za dobro jed in plačilo, a dela ji ni bilo mar. Polegala je in posedala, da je ni nihče maral. Gostom je govorila, da jih le trpi v gostilnici, da ji ni treba delati, ker ima vsega dovolj, da je le od njene milosti odvisno, ako komu po potrebi. Umevno je, da so se začeli gosti umikati in da so se začele prazni gostilniške sobe. Posli so bežali od hiše, ker je bila gospodinja sitna in zadrljiva, a gospodar sirov in večinoma vinjen. Ko je legel spat, ker ga je premagala pijača, se je nateplo v gostilnico nekaj lahkotnih ponočnja.

kov, ki so krajšali gospodinj dolge večere. Poštenega človeka ni bilo več k Ribiču.

Vrhutega se je naselil v mestu nov mesar, ki je odvzel Ribiču večino stalnih odjemalcev.

Ribiča je prevzel srd. Dostikrat se je razlegal iz hiše glasen prepri. Mož je kričal in prepal ženo. Ta je jokala in pretila možu, da ga ostavi in da je ne bo nikoli več nazaj. Sovražili sta drug drugega, ogibala se drug pred drugim. Ribič je rajši zahajal v druge gostilnice, samo da ni gledal kislega in sitnega obraza svoje žene.

Če mu je zapretila, da pojde stran in da je ne bo več nazaj, jo je lepo prosil, naj mu vendar napravi to uslugo.

In tako je tudi res storila. Nekega dne je šla, češ, da gre k starišem, in ni je več bilo nazaj. Po brala je obleko in denar ter odšla, in France se je oddahnil. Ni pozvedoval po nji. Bodi kjerkoli, samo da je ni več.

Tudi gospodar je zanemarjal dom. Jemal je od denarja, češ, saj ga ne more zmanjkati. Samo, ko bi imel še tisto, kar je vzela po očetovi smrti Lenka. Potem bi bilo denarja dovolj za zmeraj. In tako se je zgodilo, da je bilo vse po hiši umazano in zanemarjeno. Prah je ležal po pohištvu, na dvorišču in po veži je ležal gnoj. Živina je bila neočedna, konji mršavi in leni.

"Tukaj ni nič, dragi moj Ilija," je tožil France Prelišč. "Treba se bo ogledati po svetu."

"Tudi meni je dovolj te kletke," je dodal Ilija. "Mislim, da se bom več dolgo prevažal predešev po teh krajih. Tja jo zopet uberem, kjer so vse drugi ljudje in drugi običaji."

"Glej, saj grem morda tudi jaz s teboj!"

Samotno in pusto se je zdelo Francetu doma, kadar ni imel družbe. Očitajoč je kričala zanemarsjena hiša po gospodarjevi skrbi. Od sten je odpadal omet; pokazali so se po sobah, po veži, po hodniku stari madeži. Vstran je pogledal France, povslej je oči, da jih ni videl, da ni slišal, kako kriče po roki, ki bi jih odstranila ali vsaj prikrila, da bi jih ne videlo nobeno oko več.

Tudi podoba materina, viseča na steni, naslikana od neznane ponujočega umetnika, je pobledele. Solnčna luč je izpila svežost barv, da je bila videti podoba še bolj žalostna. Samo oči so gledale še vedno proseče, tolažbe željno. France ni mogel prebiti tega pogleda. Zapadlo ga je, kadar se je ozrl na to podobo.

In še nekaj: kadar je pogledal podobo, se mu je zdelo, da vidi Lenko pred seboj. Čisto je bila podobna materi. In tako je gledal v materini podobi setro Lenko, njo, ki je daleč in ki ne mara zanj!

Čimbolj je premišljal France, tembolj mu je vstajala misel na Ameriko. Lahko mu bo prodati dom, kupca dobi, kadar hoče. Hiša stoji na pripravnem mestu, cene ne nastavi previsoke — in tako pojde lahko v denar.

Ilija se je naveličal trgovanja. Kar je bilo lepega blaga doma, to je navadno pokupil Zavinskak, ki je plačeval z gotovim denarjem, ali pa ker so mu bili zaradi odvisnosti dolžni prodajati. Prelišč je plačeval šele potem, ko je prodal sam. Zato pa mu tudi ni šlo tako slajno, kakor se je nadejal, ko je začel trgovino. In domačega sveta se je tudi še nagledal, domačih ljudi se je naveličal. Drvnila ga je z domače grude želja po daljnem svetu, kjer človek živi svobodno. Razsiplal je denar, kar ga je prinesel s seboj, ostalo ga je še za pot nazaj. Sklenjeno je bilo, da gre. Spravil je obleko v kovčeg.

Odpro se vrata, in France Ribič vstopi. Za njim čaka umazan deček, da prejme plačilo, ker mu je pokazal pot do Ilija Prelišča.

"Za Boga, ali si padel z neba?" se začudil Ilija Prelišč.

"Ne, prišel sem z doma, da si poiščem novi dom," odvrne Ribič.

"Torej v Ameriko?"

"Da!" pritrdi France.

"Glej, ravnokar sem pospravil svoje reči! Bajto sem prodal sosedu, ki čaka na to, da grem. Da, in tudi jaz grem! Dobro, bova vsaj skupaj potovala. A lepo je, da si prišel pome!" hiti Ilija.

"Prišel sem pote, res," pravi Ribič, "a imam še drugo opravilo!"

"Tako!" in Prelišč se zmračil lice, "pa ne, da bi hotel k sestri!"

"To je tako-le," začne France, "zdaj ko grem v Ameriko, sem sklenil, da prodam vse, kar imam."

"To je pametno," pravi oni, "no, in potem?"

"No, in potem se mi je tako oglasilo v srečo, da bi vendarle ne bilo prav, ko bi prišlo vse, kar je mojega, v popolnoma tuje roke. Zatorej sem si mislil in mislil in prišel sem do zaključka, da bi vendarle prej povprašal sestro, če bi morda ona ne hotela kupiti rojstne hiše, da bi tamkaj ne zagospodarile tuje roke!"

Ilija je poslušal mirno in je potem izpregovoril:

"Tako blebeče otrok, a ne mož. Zatorej si šleval! Pojdi v kak kloster za hlapca, ti nisi za Ameriko! Najprej pravi, kako mu je sestra snedla očetov delež, potem se laže, kako jo črti in kako sovraži tistega samogoltnega, tistega oderuha Zavinskaka — a zdaj pride ta šleval in hoče naspati zlatega zrnja v polne jasi!"

"Saj sem samo tako mislil," se izgovarja Ribič.

"No, je misli in pojdi tja — a potem si izbiraj drugega spremljevalca. S tako mežvo ne potuje Ilija Prelišč!"

"Ali daj si kaj dopovedati!"

"Nič! Če greš tja, ne greš z menoj!" reče odločno Ilija. "Ali nimaš nobenega drugega kupca?"

"O, imam ga, ki mi takoj na roko odšteje denar," pravi France.

"Potem si pravi osel, ako greš ponujat temu! Ali misliš, da ti bo ta-le kaj plačal? Kdo ve, kako vso reč splete in zavije, da bo vse njegovo, a tebi ne ostane niti za lepni pipec, kaj šele za pot v Ameriko! Poznam ga! Zatorej, če hočeš sebi zlo, pojdi tja — in v Bogom!"

(Dalje sledi).

Utrinki.

OBICE IN POTOPIEL.

Spisal Franjo Kralovec.

VTISI IZ ITALIJE.
Spomini s pota.

(Nadaljevanje)

Izprva sem se radoval; kakor da sem na divjem letečem zmagju, ki neustrašeno in z bliskovo brzino reže nočne tmine. Ali polagoma so se mi začele povešati trepalnice in šel sem v kupej in kmalu sem bil v objemu Morfejevega.

Samo škoda, da le za par ur! Kajti v Klein-Reiflingu je bilo okolo polnoči, ko me je prebudila škorna roka kondukterja, nad katerim sem se posebno uljudno zarenčal "po češku." Ali bil je to nemški Mihič in kaj čudno me je gledal. Ločitev od češke grude sem namreč — prespal v vlaku. V teh par urah smo prevozili vso Gornjo Avstrijo povprek in o polnoči, na razdelju med 19. in 20. aprilom, smo bili v Klein-Reiflingu. To so namreč vstopali novi udeleženci. Bili so to moravski Čehi, ki so se pripeljali preko Dunaja. Zakaj me je pravzaprav prebudil ta neotesanec — izprevodnik? Primanjkovalo je prostora, jaz pa sem zavzel vso dolgo klop. Da niso bile dame, ne bili bi se umaknili; no, damam kljubovati v stvareh dvorljivosti je težak in nezahvalen posel, tembolj, ako si imamo biti sopotniki za čas vsega 14dnevnega potovanja. Od etopil sem mesto damam in spalo se je itak tudi sede.

Po kratkem prestanku smo drveli dalje. Drvili smo po res lepih in naravnih krasotah bogato obdarjenih gorenjskejskih krajev, ali noč je bila temna, izza prepadov in skal je ječala burja, je razsajal vihar in je pljuskal dež. Ob zori smo bili v Sv. Mihelu, ki je važno križišče železnice.

Čuden slučaj! V Sv. Mihelu smo srečali poseben vlak. Kaj to? Poseben vlak to še ni tako zanimivo! Ali ta poseben vlak je prihajal iz "objubljenega dežele," iz Italije, kamor je bil namenjen naš. "No, to je prav lepo," mi poreče ta vsega spoštovanja vredna "bralka" in "bravec," da italijanska gospoda prihaja v naše avstrijske pokrajine, posebno na Gornještajersko, kjer je zdrav in čist zrak, kjer šarmantna laška gospoda gotovo puhti lepo številno svetlih loric med gornještajerskimi Tevoburgi, ki bodo tem laškim doležcem na leskeče lire — nasprotno inomolčkim pobratimom — gladili rajše dareljive roke, nego pa trde butice. Gotovo! da privabimo izletnike in turiste v svoje kraje, zato se pehamo z deželami vseh avstrijskih kronovin. Zadnji čas se je celo — napredna Kranjska začela brniti za to dobičkanosno panogo narodnega gospodarstva. E, bogme! V Sv. Mihelu na Gornjem Štajerskem smo. Čehi smo. Mi imamo poseben vlak, Lahi imajo poseben vlak. Mi v Italijo, oni v Italijo. Kakšni čudni nazori vendar tol Morda je imel vendar oni pesnik prav, ki je rekel, da svet je velikanska blaznica! Nas vleče tja v Italijo, oni utekajo s posebnim vlakom iz blažene Italije! No, saj imajo vendar tudi poseben vlak, kaka razlika je torej med nami? Naš poseben vlak gre na zabavo; recimo na romanje, njihov vlak pa gre — s trebuhom za kruhom! O mili čitatelj, kako razočaranje Tvoji stopajoči radovednosti! Bil je to vlak: da vlak; poseben vlak, ki pa je imel z našim vlakom samo to skupno, da je bil poseben; ker inace je bil napolnjen samih, sa—a—mih popolen—tarjev!

Na gimnaziji mi nikakor ni šlo v glavo, ko smo nekoč čitali pri slovicu "Duo cum facium idem non est idem." To je vendar nesmisel, sem mislil takrat. Če dva delata isto, ni to isto! Kako je to možno! Danes sem se prepričal o tem. Torej naš poseben vlak gre sedaj v Italijo. Mi gremo tja, da pomolimo v raznih svetiliščih, da vidimo razne kraje in običaje, da se odpočijemo v večnem Rimu, da vidimo sadove dvetisočletne kulture in končno: da uzmemo Neapolj in da potem, ako je treba — umrjemo! (Vedi Napoli e poi mori!) Torej vse to so stvari, ki jim je denar postament, zabave sterber in prazne mošnje kapitol. Med nami in laškimi mošnjami je samo mala razlika: ona, ki jo matematik nazivlja z minus in plus. Samo to je šment, da je ta plus

v laških mošnjah. Ko prihajamo mi v Italijo, je plus v laškem žepu, ko pa prihajajo laški polentariji k nam v ooste, jemljejo zopet oni plus in mi minus. Torej vidite, Latince ima vendar prav! Delali smo isto! Oni so imeli svoj poseben vlak, mi imamo poseben vlak! In vendar: Kaka razlika med našim in njihovim dejanjem in nehanjem!

O ti saneta simplicitas! naše najmodrejšje, preplemenite avstrijske birokracije! Vsaka vlada se rada malo pošali s svojimi davkoplačevalci, ali ta je pa predebela! Na tisoče, jatoma prihajajo polentariji spomladi v naše avstrijske pokrajine in jatoma odhajajo pozimi s polnimi mošnjami avstrijskega denarja. Iz Slovenije, z Dolenjskega in iz drugih krajev pa leto za letom roma Slovenec s trebuhom za kruhom v — Ameriko! Pravijo, da se doma ne da živeti in hajd preko velike luže. Pa ti prihaja tak-le neizkušen Dolenjec na ljubljanski kolodvor, ali policaj ga ne vprašuje, ali ima kruha doma, ampak, ali je že — odšel v vojakih! In ako ne — 14 dni zapora! Potem pa se na široko odpirajo duri dunajskega parlamenta in vlada stavlja predloge glede ureditve in omejevanja — izseljevanja. Domačin dajte prednost na delu, njemu kruha in ne bo vam treba urejevati izseljeničkega vprašanja! Stvar me tako malec spominja na rusko dumo, ki se z vsemi kripilji ne more spraviti preko ograrnega vprašanja. Kmetje stradajo, nimajo zemlje, nimajo žita! Seveda nimajo žita, ko se vse žito izvaža iz Odese v tuje dežele!

Povrnimo se zopet k našemu posebnemu vlaku in peljimo se dalje od Sv. Mihaela. Mislim, da nam zora vzbudi tudi rumeno solnce. Ali zastoni! Šele v Italiji se nam je abstrilno nebo. Okoli sedme jutranje ure smo bili v Glinaki vasi, ki so nam jo Nemci nrekrstili v Glandorf. Ob spominih na nesrečnega "mutca osojskega" smo občudovali osojsko jezero in kmalu nas je vlak zapejal iz "objubljenega dežele," iz Italije, kamor je bil namenjen naš. "No, to je prav lepo," mi poreče ta vsega spoštovanja vredna "bralka" in "bravec," da italijanska gospoda prihaja v naše avstrijske pokrajine, posebno na Gornještajersko, kjer je zdrav in čist zrak, kjer šarmantna laška gospoda gotovo puhti lepo številno svetlih loric med gornještajerskimi Tevoburgi, ki bodo tem laškim doležcem na leskeče lire — nasprotno inomolčkim pobratimom — gladili rajše dareljive roke, nego pa trde butice. Gotovo! da privabimo izletnike in turiste v svoje kraje, zato se pehamo z deželami vseh avstrijskih kronovin. Zadnji čas se je celo — napredna Kranjska začela brniti za to dobičkanosno panogo narodnega gospodarstva. E, bogme! V Sv. Mihelu na Gornjem Štajerskem smo. Čehi smo. Mi imamo poseben vlak, Lahi imajo poseben vlak. Mi v Italijo, oni v Italijo. Kakšni čudni nazori vendar tol Morda je imel vendar oni pesnik prav, ki je rekel, da svet je velikanska blaznica! Nas vleče tja v Italijo, oni utekajo s posebnim vlakom iz blažene Italije! No, saj imajo vendar tudi poseben vlak, kaka razlika je torej med nami? Naš poseben vlak gre na zabavo; recimo na romanje, njihov vlak pa gre — s trebuhom za kruhom! O mili čitatelj, kako razočaranje Tvoji stopajoči radovednosti! Bil je to vlak: da vlak; poseben vlak, ki pa je imel z našim vlakom samo to skupno, da je bil poseben; ker inace je bil napolnjen samih, sa—a—mih popolen—tarjev!

Ob 11. uri smo bili v Pontabiju, na tej poslednji postaji v območju črno-žolnih mejnikov. Dolgo smo čakali tu in na vprašanje nam je konduktur odgovoril: "Der

verfluchte Italiener lässt uns nicht hinein!" Končno nas je dovel vlak preko male rečice Bele in bili smo v Pontebi, blaženi Italiji. Ni ti potreba ni etnografskega, ni folklorističnega daru, da razsodiš razliko med avstrijskim Pontafijem in laško Pontebo. Treba ti samo tistega kritičnega daru, ki razlikuje nesnago od čistote. Pontafel še lep čist, snoben trižič na ponemčenem kroškem, Ponteba zamazana, hiše zanemarjene, otroci raztrgani in zapuščeni. In tip! in jezik! Kakor da si odsekali: tu laško, tu nemško. Povdarjam, da za enografa in folklorista mora biti ravno ta točka izredno zanimiva. Spominjam se, da je ta okolnost vzbujala že mojo pozornost, ko sem pred petimi leti ravno na tem mestu prikratk stopil na tla italijanskega kraljevstva. Takrat sem šel peš in v roki sem nosil potno torbico. Spominjam se, da mi laški finančni hotel pregledati torbice, marveč je z rdečo kredo potegnil križ in zagodrnjal: "va via!" Da je znal da v malem skrivnem kotu torbice mirno počivajo aromatične avstrijske portorike, drugače bi se bila pogledala.

(Dalje prihodnjič.)

Naročite Sedaj-Takoj!

sledeče knjige:

John Huss.—Vsakdo bi moral čitati življenja tega slovankega mučenika za svobodo.Cena 25

Jesus in svetniki.—Kaj je resnica najdeto v tej knjigi.Cena 30

Kako postati drsavljan.—Vsek ameriški Slovence bi moral imeti to knjigo.Cena 50

Knjiga brez naslova.—Ta knjiga je polna srčne ljubezni in žalosti.Cena 50

Krvava noč v Ljubljani.—Prvi del te knjige obsega igro, drugi del zanimivo povest iz ameriškega življenja.Cena 35

Monism.—Ta knjiga vam pove, kako so nastale vere.Cena 35

Škof proti šupniku.—Resnična zgodba.Cena 35

Valovi življenja.—Povest iz ameriškega življenja, ki popisuje bodo delavstva in razuzdano življenje višjih slojev.Cena 35

Pri gornjih cenah je še viteta poštnina. Z naročili je vselej pridejati tudi poštovino ali denarno nakaznico.

Zastopnikom slovenskih listov damo po večjem naročilu zlasten popust. Pošite za pogoje.

'GLAS SVOBODE'

je edini slovenski delavski list na svobodnemiselnih podlagi in izhaja ob torkih in petkih. Kdor se sedaj NANOVO na roči za celo leto, mu pripišemo ostali del TEGA LETA k njegovi naročnini. Z naročninom se šteje le od novega leta naprej.

CELOLETNA NAROČNINA JE \$2.50

Denar za knjige in naročnino na list je poslati na:

GLAS SVOBODE CO.

2656 S. Crawford Ave., CHICAGO, ILL.

KADITE TILLMAN CIGARE.

Unijako izdelane
Ibykus Cigare10c
"La Casera" Cigare10c
TILLMAN CIGAR CO.
AURORA, MINN.

Nove plošče za vaš Fonograf, vsa naročila točno odpošljemo.

(Nagradni stupni)	(Spremišni kvinteti)	
(Oj) Dječanski Oj!	(Jena Cirs Kosarovi)	\$0.75
(Ljubimo te naša dila!)	(Emilio Blazević)	\$0.75
(Tamburica)	(Emilio Blazević)	\$0.75
(Srečanje)	(Mika Polanec Srečanje-Vlado Corić)	\$0.75
(Tri več sprevodi Miliha zvečer)	(Mika Polanec Srečanje-Vlado Corić)	\$0.75
(Spreki-Hrvatski Pajpuri Kvintet Tamburica)	(Spreki-Hrvatski Pajpuri Kvintet Tamburica)	\$0.75
Vas želimo (Kje so moje Rožice?)	(B. Oršević)	\$0.75
(Croatian-Carolinian Song)	(B. Oršević)	\$0.75
(Gustav Španec)	(Emilio Blazević)	\$0.75
(Za jedan čas)	(Ti i Miliha zvečer)	\$0.75
(Mila moja, mila moja, gdje si sed biva?)	(Emilio Blazević)	\$0.75

NOV CENIK ZASTONJ POSLJEMO VRAKEMU.
Dost. 2.

W.F. FREDERICK PIANO CO.
635-37 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH